

Meddelande om kommissionens nya handelsstrategi "Handel för alla"

2015/16:FPM18

Utrikesdepartementet

2015-12-04

Dokumentbeteckning

KOM(2015) 497

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén. "Handel för alla. Mot en mer ansvarsfull handels- och investeringspolitik".

Sammanfattning

Kommissionen presenterade den 14 oktober 2015 sitt meddelande om en ny handels- och investeringsstrategi – "Handel för alla".

I meddelandet konstaterar kommissionen inledningsvis att handelspolitik är en del av ett större sammanhang där målsättningen är att skapa fler arbetstillfällen, högre tillväxt och attrahera mer investeringar. Effektivitet, transparens och värderingar är nyckelbegrepp i den nya strategin.

Kommissionen ska verka för att säkerställa att WTO fortsatt har en central roll när det gäller regler för global handel. Detta är viktigt inte minst med tanke på utvecklingen mot globala värdekedjor och för SMEs samt för flertalet utvecklingsländer. Kommissionen anser att WTO bör återetableras som huvudsakligt förhandlingsforum genom att förhandlingar sker sektorsvis i stället för breda förhandlingar. Frihandelsavtalsförhandlingar ska inledas med Australien och Nya Zeeland och förutsättningar för att inleda investeringsförhandlingar med Hongkong, Sydkorea och Taiwan undersökas. Investeringsförhandlingar med Kina ska slutföras. Frihandelsavtalen med Singapore, Vietnam och Kanada ska ratificeras inom kort och förhandlingarna med USA och Japan avslutas så snart som möjligt. Kommissionen menar att avtalet med USA (TTIP) bör tjäna som modell för nya avtal och det ska bli möjligt för ytterligare länder att ansluta sig till dessa i ett senare skede.

Transparensten ska öka och bli regel snarare än undantag. Kommissionen vill offentliggöra alla förhandlingsmandat och EU:s huvudsakliga förhandlingsbud i alla frihandels- och investeringsförhandlingar.

Hållbarhetsfrågor, exempelvis handel och utveckling, hållbart företagande, mänskliga rättigheter, etik och anti-korruption är betydligt mer framträdande än i tidigare handelsstrategier.

Regeringen välkomnar huvuddragen i kommissionens meddelande. Strategin fastställer en tydlig politisk inriktning, tar upp i stort sett samtliga relevanta handelsområden och förespråkar i de flesta fall svenska prioriteringar. Här kan särskilt nämnas behovet av att handelspolitiken anpassas till de globala värdekedjorna, främjandet av digital handel liksom den framträdande roll hållbarhetsfrågor nu får. Skrivningarna om behovet av ytterligare frihandelsavtalsförhandlingar välkomnas också. Regeringen hade också gärna sätt förslag om reformering av systemet med handelspolitiska skyddsåtgärder.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Den nya strategin är ett direkt svar på de mycket intensiva diskussionerna om handel och handelspolitik som förs inom EU, bland annat om det transatlantiska partnerskapet för handel och investeringar (TTIP) som för närvarande förhandlas med USA. Den är även ett uttryck för den nya kommissionens utfästelse att lyssna på och ta hänsyn till åsikterna hos EU:s befolkning.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionens nya handelsstrategi är i mångt och mycket ett svar på det väsentligt ökade intresset för handel och handelspolitik i samhället. vilket meddelandets titel "Handel för alla" också visar. Strategin syftar till att förbättra villkoren för invånare, konsumenter, arbetstagare och företagare, små och medelstora företag och de fattigaste i utvecklingsländerna. Handelspolitiken måste skapa tillväxt, jobb och innovation samtidigt som den måste vara förenlig med principerna för den europeiska modellen. Den måste vara ansvarsfull och effektiv när det gäller att skapa ekonomiska möjligheter. Den måste ge insyn och vara öppen för offentlig granskning och måste främja och försvara europeiska värden. Nyckelbegrepp är således effektivitet, transparens och värderingar.

Kommissionens meddelande innehåller därefter en längre katalog över planerade aktiviteter som i stora drag kan sammanfattas enligt följande:

Kommissionen ska verka för att säkerställa att WTO fortsatt har en central roll när det gäller regler för global handel. Detta är viktigt inte minst med

tanke på utvecklingen mot globala värdekedjor och för SMEs samt för flertalet utvecklingsländer. Enligt kommissionen bör WTO återetableras som huvudsakligt förhandlingsforum genom att förhandlingar sker på områdesbasis i stället för breda förhandlingar.

Frihandelsavtalsförhandlingar ska inledas med Australien och Nya Zeeland och förutsättningar för att inleda investeringsförhandlingar med Hongkong, Sydkorea och Taiwan undersökas och slutföras med Kina. Frihandelsavtalen med Singapore, Vietnam och Kanada ska ratificeras under 2016 och förhandlingarna med USA och Japan avslutas så snart som möjligt.

Ytterligare frågor som kommissionen tar upp i meddelandet är att

transparensen ska öka och bli regel snarare än undantag. Kommissionen vill offentliggöra alla förhandlingsmandat och publicera EU:s huvudsakliga förhandlingsbud i alla frihandel- och investeringsförhandlingar.

Handel med tjänster kommer att prioriteras liksom underlättandet av digital handel. Det internationella regleringssamarbetet ska stärkas. Förenklade ursprungsregler ska eftersträvas liksom utökad samarbete mellan tullmyndigheter.

EU behöver agera beslutsamt mot otillbörliga handelsmetoder genom bl.a. antidumpnings- och antisubventionsåtgärder.

Särskild hänsyn ska tas till små och medelstora företags behov i alla förhandlingar.

Hållbarhetsfrågor, exempelvis handel och utveckling, hållbart företagande, mänskliga rättigheter etik och anti-korruption ska ges ökad prioritet.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Meddelandet har ingen direkt effekt på gällande svenska regler och förväntas inte medföra några förändringar av svensk lagstiftning.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Meddelandet medför i sig inga budgetära konsekvenser.

På sikt kan exempelvis ytterligare frihandelsavtal innebära att unionens tullintäkter minskar samtidigt som avtalen kommer att leda till ökad handel och därmed få positiva ekonomiska effekter.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen ställer sig positivt till kommissionens meddelande om en ny handelsstrategi. Strategin fastställer en tydlig politisk inriktning, tar upp i stort sett samtliga relevanta handelsområden och förespråkar i de flesta fall svenska prioriteringar. Här kan särskilt nämnas behovet av att handelspolitiken anpassas till de globala värdekedjorna, främjandet av digital handel liksom den framträdande roll hållbarhetsfrågor nu får. Skrivningarna om behovet av ytterligare frihandelsavtalsförhandlingar välkomnas också. Regeringen hade också gärna satt förslag om reformering av systemet med handelspolitiska skyddsåtgärder.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas preliminära ståndpunkter är i huvudsak positiva.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Rådet för utrikes frågor antog 27 november 2015 rådsslutsatser där kommissionens meddelande om ny handelsstrategi välkomnas.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Meddelandet har inte remitterats från svensk sida.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Inte aktuellt då det rör sig om ett meddelande.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Inte aktuellt då det rör sig om ett meddelande.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

–